

ІСТОРІЯ ТА РОЗВИТОК ЄС

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Проаналізовано етапи створення Європейського Союзу, події, які сприяли створенню ЄС, ключові керуючі органи, розвиток та майбутнє.

Ключові слова: Європейський Союз, Територія ЄС, Рада Європи.

Abstract

The stages of the creation of the European Union, the events that contributed to the creation of the EU, key governing bodies, development and future are analyzed.

Keywords: European Union, EU territory, Council of Europe.

Вступ

Ідеї створення домінуючого міждержавного утворення, які лунали протягом історії Європи, з особливою силою почали набирати обертів після Другої світової війни. У післявоєнний період на континенті з'явився цілий ряд організацій – Рада Європи, Західноєвропейський Союз, НАТО.

Європейський Союз утворився в результаті послідовного розвитку процесу інтеграції країн Західної Європи, яка пройшла у своєму розвитку декілька етапів. 9 травня 1950 року вважається початком процесу європейської інтеграції. Саме тоді міністр закордонних справ Франції Р. Шуман запропонував створити спільний ринок вугільної і сталеливарної продукції Франції, ФРН та інших західноєвропейських країн (пропозиція увійшла в історію під назвою «план Шумана») Однією з головних цілей плану стало примирення Франції та Німеччини та недопущення між ними війни у майбутньому. Найважливішим засобом досягнення цієї мети мав стати механізм управління та наднаціонального контролю над виробництвом і торгівлею стратегічною для військових потреб продукцією – вугіллям та сталлю. Контроль мав здійснюватися «вищим органом» (прообразом Європейської Комісії) [1].

Результати дослідження

9 травня 1950 року вважається початком процесу європейської інтеграції. Саме тоді міністр закордонних справ Франції Р. Шуман запропонував створити спільний ринок вугільної і сталеливарної продукції Франції, ФРН та інших західноєвропейських країн (пропозиція увійшла в історію під назвою "план Шумана") Однією з головних цілей плану стало примирення Франції та Німеччини та недопущення між ними війни у майбутньому [2]. У 50-х роках панує холодна війна між сходом і заходом. Протести в Угорщині проти комуністичного режиму були влаштовані радянськими танками в 1956 р. У 1957 р. Римський договір створює Європейське економічне співтовариство (ЄЕС), або "Спільний ринок".

Шестидесяті роки - це хороший період для економіки, сприяє той факт, що країни ЄС припиняють стягувати митні збори, коли торгують між собою. Вони також погоджуються на спільний контроль над виробництвом їжі. Травень 1968 року прославився студентськими заворушеннями в Парижі, і багато змін у суспільстві та поведінці стали асоціюватися з так званим «поколінням 68 років».

На початку 70-х років розпочався процес розширення ЄЕС. 1 січня 1973 року членами ЄЕС стали Велика Британія, Данія, Ірландія [3].

Коротка, але ще жорстока, арабо-ізраїльська війна в жовтні 1973 р. призводить до енергетичної кризи та економічних проблем у Європі. Регіональна політика ЄС починає перераховувати величезні гроші на створення робочих місць та інфраструктури в бідніших районах. Європейський Парламент збільшує свій вплив у справах ЄС, і в 1979 році всі громадяни можуть вперше безпосередньо обирати своїх членів. Боротьба із забрудненням посилюється у 1970-х роках. ЄС приймає закони щодо охорони навколишнього середовища, вводячи поняття "забруднювач платить" вперше.

У 1981 році Греція стає 10-м членом ЄС, а Іспанія та Португалія слідує за п'ятьма років по тому. У 1986 р. підписаний Єдиний європейський акт. Це договір, який дає основу для великої шестирічної програми, спрямованої на впорядкування проблем із вільним потоком торгівлі через кордони ЄС і таким чином створює «Єдиний ринок». Велике політичне потрясіння трапилось, коли 9 листопада 1989 р. Берлінська стіна була знищена, а кордон між Східною та Західною Німеччиною відкрились вперше за 28 років. Це призводить до возз'єднання Німеччини, коли і Східна, і Західна Німеччина об'єднуються в жовтні 1990 року.

З крахом комунізму в центральній та східній Європі європейці стають ближчими сусідами. У 1993 р. єдиний ринок завершений "чотирма свободами": руху товарів, послуг, людей та грошей. 1990-ті - це також десятиліття двох договорів: "Маастрихтський" Договір про Європейський Союз 1993 р. Та

Амстердамський договір 1999 р. Люди стурбовані тим, як захистити довкілля, а також як європейці можуть діяти разом, коли справа стосується безпеки та питання оборони. У 1995 році ЄС здобуває ще трьох нових членів: Австрію, Фінляндію та Швецію. Невелике село в Люксембурзі дає свою назву «Шенгенським угодам», які поступово дозволяють людям подорожувати без перевірки паспортів на кордонах. Мільйони молодих людей навчаються в інших країнах за підтримки ЄС. Спілкування стає простішим, оскільки все більше людей починають користуватися мобільними телефонами та Інтернетом.

Зараз євро є новою валютою для багатьох європейців. Протягом десятиліття все більше країн приймають євро. 11 вересня 2001 року стає синонімом «війни з терором» після того, як викрадені авіалайнери влітають в будівлі в Нью-Йорку та Вашингтоні. Країни ЄС починають набагато тісніше працювати разом зі злочинністю. Політичні поділи між Східною та Західною Європою остаточно оголошуються загоєними, коли у 2004 році до ЄС приєдналося не менше 10 нових країн, за ними Болгарія та Румунія у 2007 році. У вересні 2008 року фінансова криза вразила світову економіку. ЄС допомагає багатьом країнам протистояти своїм труднощам та створює "Банківський союз" для забезпечення більш безпечних та надійних банків. У 2012 році Європейському Союзу присуджена Нобелівська премія миру. Хорватія стає 28-м членом ЄС у 2013 році. Зміна клімату все ще залишається на порядку денному, і лідери погоджуються зменшити шкідливі викиди. Європейські вибори проводяться в 2014 році, і більше євроскептиків обираються до Європейського парламенту. Нова політика безпеки встановлюється після анексії Криму Росією. Релігійний екстремізм зростає на Близькому Сході та в різних країнах і регіонах по всьому світу, що призводить до заворушень і війн, внаслідок яких багато людей залишають свої домівки і шукають притулку в Європі. ЄС не лише стикається з дилемою, як опікуватися ними, але й опиняється об'єктом кількох терактів.

Після виходу у 2020 році Великобританії, ЄС нараховує 27 країн-учасників [4].

Висновки

Згідно з проаналізованими даними, встановлено, Європейський Союз починає свою історію від 9 травня 1950 р. Саме тоді міністр закордонних справ Франції Робер Шуман запропонував нову форму політичної організації Європи силами створення спільного ринку вугільної і сталеливарної продукції Франції, Федеративної Республіки Німеччини та інших західноєвропейських країн як засіб зміцнення миру та стабільності на континенті, аби унеможливити саму думку про війну між європейськими націями. Ця пропозиція увійшла в історію під назвою "план Шумана". День 9 травня став днем народження Європейського Союзу і тепер щороку святкується як День Європи, який також відзначається з 2003 року в Україні. День Європи разом з прапором ЄС, європейським гімном та єдиною валютою - євро виражає політичну сутність Європейського Союзу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Історія Європейського Союзу. Вікіпедія [Електронний ресурс] Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Історія_Європейського_Союзу
2. Початок Європейського Союзу, Миколаївська обласна державна адміністрація [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.mk.gov.ua/ua/euro/1369211759/>
3. Початок 70-х років. Виницька районна державна адміністрація [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://vnnda.gov.ua/index.php/yevrointehratsiia/istoriia-stvorennia/1455-istoriia-stvorennia>
4. Список країн Європейського Союзу. Вікіпедія [Електронний ресурс] Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Список_країн_Європейського_Союзу
5. Корнієнко В. О. Україна — ЄС: перспективи інтеграції в контексті сучасних викликів. Інтеграційний вибір України: історія, сучасність, перспективи : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. Вінниця, 10 квітня 2012 р. Тернопіль : Крок, 2012. Т. II. С. 204–209.
6. Корнієнко В. О., Денисюк С. Г. Формування європейської ідентичності: аргументи для України. Політологічний вісник. Вип. 80. Київський національний ун-т імені Тараса Шевченка, 2018. С. 20-35.
7. Корнієнко В. О. Європейська ідентичність: міф чи реальність? Матеріали XLVII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 14-23 березня 2018 р. Електрон. текст. дані. 2018. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2018/paper/view/4836> (дата звернення: 15.03.2020)

Судома Дмитро Миколайович — студент групи 2ПІ-176, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, email: sudoma13@gmail.com

Корнієнко Валерій Олександрович — кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Sudoma Dmytro Mykolayovych — Department Information Technologies and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: sudoma13@gmail.com

Kornienko Valeriy O. — Candidate of Historical Sciences, PhD (Political Science), Head of the Department of Social and Political Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.